

Päiväys
30.6.2022

Diaarinumerot
21457/03.04.04.04.19/2021

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

30.6.2022

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **7.7.2022**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 30.6.2022 nro 779/2022, valitus ympäristölupa-asiassa, ympäristölupa olemassa olevalle ampumaradalle, Pöytyä.

Luvan hakijat

Pöytyän seudun riistanhoitoyhdistys,
Pöytyän Seudun Reserviläiset ry ja Kyrön Seudun Reserviupseerit ry

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **30.6.2022 – 8.8.2022** Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:
<https://oikeus.fi/hallinto-oikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **8.8.2022**.

30.06.2022

Dnro 21457/03.04.04.19/2021

Asia Valitus ympäristölupaa koskevassa asiassa

Muutoksenhakijat [REDACTED]

Luvan hakijat Pöytyän seudun riistanhoitoyhdistys, Pöytyän Seudun Reserviläiset ry ja Kyrön Seudun Reserviupseerit ry

Päätös, johon haetaan muutosta

Kosken T1 ympäristönsuojelulautakunta 4.11.2021 (3.11.2021 § 43)

Ympäristönsuojelulautakunta on myöntänyt Pöytyän seudun riistanhoitoyhdistykselle, Pöytyän Seudun Reserviläiset ry:lle ja Kyrön Seudun Reserviupseerit ry:lle ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen luvan ampuradalle Pöytyän kunnan Kolkkisten kylän kiinteistölle [REDACTED]

Ympäristönsuojelulautakunta on päättänyt myöntää toiminnalle hakemuksen mukaisen ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisen luvan toiminnan aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta.

Toimintaa on harjoitettava hakemuksessa esitetyn mukaisesti, ellei lupamääräyksissä toisin määrätä.

Lupapäätöksessä on huomioitu saadut lausunnot ja muistutus päätöksen perusteluissa ilmenevällä tavalla.

Lupamääräykset 1–6 kuuluvat seuraavasti:

Ampumatoiminta

1. Luotiaseradoilla ampumatoimintaa saa harjoittaa seuraavasti:

Maanantaista perjantaihin kello 9–21

Lauantaisin kello 10–18

Sunnuntaisin kello 12–20

Haulikkoradalla ampumatoimintaa saa harjoittaa seuraavasti:

Maanantaista perjantaihin kello 10–20

Lauantaisin kello 10–18

Sunnuntaisin kello 12–18

Ampumaradan käyttöajoista lauantain osalta voidaan poiketa vuodessa enintään kuutena lauantaina, jolloin saa ampua kello 9–21.

Ammunta on kielletty juhlapyhinä.

Ampumaradalla saa vuodessa ampua enintään 50 000 laukausta.

2. Ampumarata-alue tulee rajata maastoon ja siellä tulee olla riittävästi varoitustauluja. Rajamerkintöjen ja varoitustaulujen kunnossapidosta tulee huolehtia säännöllisesti.

3. Ampumaratatoiminnalle tulee nimetä vastuuhenkilö, jonka yhteystiedot ilmoitetaan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ampumaradan käyttöajoista ja muista ympäristöluvan ehtoista tulee tiedottaa ampumarata-alueella esimerkiksi kyltein siten, että kaikki radan käyttäjät ovat niistä tietoisia.

Meluntorjunta

4. Toiminnasta aiheutuvat melutasot tulee pyrkiä pitämään valtioneuvoston päätöksen (VNp 53/1997) ohjearvojen mukaisina. Ohjearvot ovat 65 dB vakituisen asutuksen alueille ja 60 dB loma-asutuksen alueille.

Ampumamelun vähentämiseksi tulee aseissa käyttää mahdollisuuksien mukaan äänenvaimentimia, jos se on teknisesti mahdollista.

5. Hirvi-/luodikkoradan 75 ja 100 metrin etäisyydellä olevat katokset tulee eristää hakemuksessa esitetyn mukaisesti kolmen vuoden kuluessa päätöksen antopäivästä eli 9.11.2024 mennessä. Suunnitelmat ampumakatosten muutostöistä tulee esittää valvontaviranomaiselle vähintään kolme kuukautta ennen rakentamiseen ryhtymistä.

Hirvi-/luodikkoradalla tulee noudattaa seuraavia ampuma-aikoja siihen asti, kunnes ampumakatosten meluntorjuntatoimenpiteet ovat valmiit:

Maanantaista perjantaihin kello 10–20

Lauantaisin kello 10–18

Sunnuntaisin kello 12–18

6. Ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa edellyttää toiminnanharjoittajalta melutason mittaamista meluarvojen selvittämiseksi. Melumittaukset tulee tehdä ympäristöministeriön ohjeen Ympäristömelun mittaaminen, ohje 1/1995 mukaisesti.

Päätöksen perustelut

Hakemusasiakirjojen ja tämän päätöksen mukaisesti harjoitettu toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty.

Toimittaessa tämän päätöksen mukaisesti ampumaradan toiminnasta ei aiheudu terveystahaitta, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista eikä eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon alueen kaavamääräykset.

Lupamääräysten 1–6 yksityiskohtaiset perustelut

Lupamääräys 1. Toiminta-aikoja on rajoitettu hakemuksesta esitetystä melutason ohjearvojen ylitysten ja asiasta tulleen muistutuksen vuoksi. Ampuma-aikoja on tarpeen rajoittaa asutukselle aiheutuvan viihtyvyyshaitan vähentämiseksi. Ampumatoiminnan rajoittamista viikonloppujen ja juhlapyhien osalta ja muuta toiminta-aikojen rajaamista voidaan pitää perusteltuna viihtyvyyshaittojen vähentämiseksi ja meluvapaa-aikojen turvaamiseksi. Toiminta-aikojen rajoittamisessa on otettu huomioon, ettei radalla ole viikoittaisia meluvapaita päiviä. Aikarajojen osalta on otettu huomioon toiminnanharjoittajien hakemat toiminta-ajat siten, ettei toiminta-aikojen supistamisella vaikeuteta merkittävästi yhdistysten toimintaa. Kuudella poikkeamisella vuodessa lauantain aikojen osalta varmistetaan kilpailujen ynnä muiden tilaisuuksien järjestämisen mahdollisuus. Ympäristöministeriön julkaiseman Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) – Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta -oppaan mukaan käyttöaikojen suunnittelulla voidaan vähentää melun aiheuttamaa haittaa.

Lupamääräys 2. Radan merkitsemisellä maastoon rajaamalla ja riittävin varoituskyltein sekä näiden merkintöjen kunnossapidolla estetään se, ettei ulkopuoliset huomaamattaan mene ampumarata-alueelle.

Lupamääräys 3. Vastuuhenkilön nimeäminen ja yhteystietojen ilmoittaminen viranomaiselle mahdollistaa nopean yhteydenpidon viranomaisen ja toiminnanharjoittajan välillä. Tiedotusvelvollisuus on määrätty, jotta kaikki radan käyttäjät ovat tietoisia sallituista ampuma-ajoista ja muista määräyksistä.

Lupamääräys 4 on annettu toiminnasta aiheutuvien meluhaittojen vähentämiseksi. Toiminnan luonteen vuoksi on tarpeellista määrittää melutasojen ylärajat asumiseen ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla, joihin toiminnanharjoittajien tulee pyrkiä. Tehdyn meluselvityksen perusteella valtioneuvoston päätöksen mukainen melutason ohjearvo ylittyy haulikkoradan ja hirvi-/luodikkoradan osalta useilla asumiseen ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla. Haulikkoradan osalta melua torjutaan

toiminta-aikarajoituksilla, koska haulikkoradan meluntorjuntatoimenpiteet vaatisivat melko massiivista maavallia. Haulikkoradan laukausmäärät huomioiden melun rajoittaminen toiminta-aikarajoituksilla on ympäristöministeriön julkaiseman Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) – Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta -oppaan mukaan parhaan käyttökelpoisen tekniikan periaatteen mukaista. Hirvi-/luodikkoradan osalta meluntorjuntaa parannetaan ampumakatosten äänieristämällä. Äänieristämisen jälkeen on arvioitu aiheutuvan pieniä, hyväksyttävissä olevia 1–3 dB ylityksiä kahdella kiinteistöillä. Edellä mainituista syistä melurajoja ei ole asetettu sitovina. Ympäristöministeriön Ampumaratojen ympäristölupa -oppaassa (23/2012) on todettu, että ohjearvot ovat luonteeltaan suosituksia ja ne on tarkoitettu yleisen melutilanteen arviointiin. Rakennetuilla vanhoilla alueilla ohjearvoja voitaisiin oppaan mukaan pitää tavoitearvoina.

Kolkkisten ampumaradalla käytetään nykyisellään laajasti äänenvaimentimia sellaisissa aseissa, joissa se on mahdollista. Äänenvaimentimen käytöllä voidaan vaikuttaa melua vähentävästi BAT-oppaan mukaan erityisesti sivusuuntiin (10–20 dB), mutta myös eteen (3–8 dB) ja taakse (katoksesta 3 dB ja avoimelta ampumapaikalta 10–15 dB).

Lupamääräys 5. Hirvi-/luodikkoradan ampumakatosten rakentamisesta ja parantamisesta on määrätty melutasojen vähentämiseksi. Muutostyölle on annettu aikaa *kolme (hallinto-oikeuden korjaus)* vuotta päätöksen antopäivästä. Muutostöiden vaativuuteen suhteutettuna *kolme* vuotta on katsottu riittäväksi ajaksi muutostöiden suorittamiseksi. Melupäästöjen vuoksi on katsottu tarpeelliseksi rajoittaa radan toiminta-aikoja siihen asti, kunnes muutostyöt ovat valmiit.

Ympäristöministeriön julkaiseman Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) – Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta -oppaan mukaan tiivisrakenteisen ampumakatoksen on arvioitu vaikuttavan äänitasoon eteen 0 dB, sivulle 3–8 dB ja taakse 5–15 dB. Ampumapaikkojen välisten sivuseinäkkeiden on arvioitu vaikuttavan äänitasoon eteen 0 dB, sivulle 3–5 dB ja taakse 0–2 dB. Ampumasuunnan valinnan ja muuttamisen on arvioitu vaikuttavan eteen, sivulle ja taakse 10–20 dB. Kasvillisuuden radan ympäristössä on arvioitu vaikuttavan eteen, taakse ja sivulle 0–4 dB. Äänenvaimentimen käytön on arvioitu vaikuttavan eteen 3–8 dB, sivulle 10–20 dB, taakse avoimelta ampumapaikalta 10–15 dB ja katoksesta 3 dB.

Kolkkisten ampumarata-alueen ympäristössä asuinrakennukset ja vapaa-ajan asunnot sijoittuvat hirvi-/luodikkoradan suhteen radan sivuille ja taakse, jolloin ampumaratojen katosten eristämällä voidaan saavuttaa parhaan käyttökelpoisen tekniikan periaatteen mukainen hyöty.

Lupamääräys 6. Melun torjuntatoimenpiteiden varmistamiseksi ja ympäristönsuojelulain 5 §:n selvilläolovelvollisuuden täyttämiseksi, meluntorjuntatoimien riittävyys on varmennettava tarvittaessa mittauksin.

Huolimatta ampumavapaasta heinäkuusta ja lyhyemmistä aukioloajoista Mäntsälässä pystytään ampumaan vuosittain 350 000 laukausta, järjestämään 180 kilpailua vuodessa ja suorittamaan vaadittavat ampumakoheet.

Kolkkisten ampumaradalla on tehdyn meluselvityksen mukaan ammuttu noin 30 000 laukausta vuodessa. Ampumaradalle ympäristöluvassa myönnetty 50 000 kappaleen laukauserä lisää huomattavasti ympäristön meluhaittaa. Aukioloajoissa olisi tullut asettaa selkeät rajat millä aseilla saa ampua ja mihin aikaan. Päällekkäistä ammuntaa eri aseilla ei olisi tullut sallia. Nyt ympäristölautakunta ei ole asettanut toiminnanharjoittajalle mitään rajoja eri aselajien samanaikaiselle käytölle.

Valituksenalaisessa päätöksessä ei toiminnalle käytännössä asetettu mitään melurajoja, vaan esitettiin vain suosituksia. Muutoksenhakijat ovat esittäneet, että ampumamelun vähentämiseksi tulee aseissa aina käyttää äänenvaimentimia, jos se on teknisesti mahdollista.

Meluselvityksen mukaan edes ampumakatosten parantamisen jälkeen kohteen [REDACTED] enimmäismelu ei alita enimmäismelutasoja yksittäisten lajiratojen osalta haulikon ja luodikon 75 metrin ja 100 metrin radoilla. Ampumaratatoiminnan aloittamisesta alkaen aina vuoteen 2006 asti, jolloin vasta on tehty nykyiset, ensimmäiset ja ainoat melun vähentämiseen tähtäävät parannukset, koettu melu on ollut vieläkin suurempaa ja haittaavampaa. Kohteessa [REDACTED] melutaso ylittyy nykyisin jopa 11–13 dB jopa yksittäisten lajiratojen osalta.

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunnon mukaan terveyshaittaa arvioitaessa tulisi ottaa huomioon altistumisen toistuvuus, todennäköisyys ja kesto sekä mahdollisuudet välttää altistumiselta tai poistaa haitta. Samassa lausunnossa terveydensuojeluviranomainen toteaa, että ohjearvojen ylitys on hyväksyttävissä ja että haulikkoradan osalta melun häiritsevyyteen vaikutetaan rakenteellisen meluntorjunnan sijasta toiminta-ajoilla. Päivittäisiä toiminta-aikoja on lyhennetty ympäristöluvassa muutamalla tunnilla, kunnes katokset valmistuvat. Katosten valmistumisen jälkeenkin melurajan saa terveydensuojeluviranomaisen mukaan ylittää kiinteistön [REDACTED] osalta.

Kolkkisten ampumaradan kohdalla ympäristölautakunta on (ympäristösihteeri Piritta Laineelta 26.11.2021 puhelimesta saatu tieto) aiemmin tehnyt päätöksen, ettei Kolkkisten ampumaradalle tarvita ympäristölupaa, vaikka ampumarata on ulkoampumarata, jossa on aina ammuttu haulikolla ja laukauserä on ylittänyt 10 000 laukauksen rajan. Ympäristölautakunta on aikaisemmalla päätöksellään asettanut itsensä lain yläpuolelle ja on sekä aiheuttanut että sallinut Kolkkisten ampumaradan lähiseudun asukkaille vuosiksi eteenpäin kohtuuttoman meluhaitan. Viranomaisen aikaisemmin tekemä päätös on viivästyttänyt meluselvityksen laatimista, ja sitä kautta on myös viivästynyt melunalentamistoimenpiteet, joilla jo vuonna 1997 voimaantulleet melutasot saavutettaisiin kaikille lähiseudun asukkaille. Mikäli melutasoja ei pystytä pitämään alle ohjearvojen, ei ympäristölupaa tule myöntää.

Melutasoa mitattaessa ammutaan kerrallaan aina yhdellä aselajilla kerrallaan. Todellisuudessa ampumaradalla on aina useita ampujia samanaikaisesti ja useilla radoilla ammutaan samanaikaisesti. Yhteislaukausten melutasot ovat aina huomattavasti suuremmat kuin yksittäisen aseiden aiheuttama melu ja siten myös meluhaitta huomattavasti suurempi. Toimenpiteille melutasojen alentamiseksi on ympäristöluvalle myönnetty liian pitkät toteutusajat. Lupaa ei olisi tullut myöntää, koska luvan myöntämisedellytykset eivät täyty. Ympäristölautakunnan myöntämä ja sallima tietoinen noin 11–13 dB:n melurajojen ylityksen jatkaminen kahden vuoden ajaksi ei täytä kuntalaissa esitettyä kunnan tehtävää edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.

Melutasojen seurannan osalta muutoksenhakijat ovat todenneet, että ympäristönsuojeluviranomaisen tulee edellyttää toiminnanharjoittajalta melutason edustavia ja säännöllisiä mittauksia meluarvojen selvittämiseksi. Melumittaukset tulee tehdä ympäristöministeriön ohjeiden mukaisesti ja mittaustulokset tulee toimittaa valvovalle viranomaiselle.

Meluntorjuntatoimenpiteisiin liittyen muutoksenhakijat ovat muun ohella todenneet, että he ovat hakemusvaiheessa antamassaan muistutuksessa esittäneet, että alueelle vaadittaisiin tehtyä ympäristömeluselvityksessä esitettyä meluntorjuntasuunnitelmaa tehokkaampia meluntorjuntamuutoksia. Meluntorjuntaa tulisi tehostaa, jotta melutaso olisi muutoksenhakijoiden tonttien ampumarataa lähinnä olevalla reunalla alle 60 dB. Muutoksenhakijoiden muistutusta ei ole otettu huomioon, koska tontit ovat toistaiseksi rakentamattomia. Muutoksenhakijoilla on tarkoitus rakentaa kiinteistöille vapaa-ajan asunnot myöhemmin. Muutoksenhakijat ovat huomauttaneet, että tonteille ei ole mahdollista sijoittaa rakennusta niin, että maasto suojaisi melulta. On kohtuutonta, että kiinteistöllä vuokralla oleva ampumaratatoiminta estäisi kolmen kiinteistön omistajan rakentamisen heidän omistamilleen tonteille.

Valtioneuvoston päätöksen ampumaratojen melutasojen ohjearvoista 1997 voimaantulleiden melurajojen asettamisen jälkeen Kolkkisten ampumaradan läheisyyteen on rakennettu asuinrakennus [REDACTED] 600 metrin etäisyydelle ampumaradasta sekä 900 metrin etäisyydelle ampumaradasta loma-asunto [REDACTED]. Toiminnanharjoittaja on velvollinen huomioimaan melurajat edellä mainittujen kiinteistöjen kohdalla.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Kosken Tl ympäristölautakunta on antanut valituksen johdosta lausunnon, jossa se on muun ohella todennut, että valtioneuvoston päätöksessä annetut melutasot eri alueille ovat ohjearvoja eivätkä siten ympäristölupamenettelyssä oikeudellisesti sitovia. Ohjearvon ylittyminen ei aina osoita melutasoa, josta aiheutuisi kohtuutonta viihtyisyyden alentumista tai terveyshaittaa.

Maanvuokrasopimus ampumaratatoiminnalle on tehty vuonna 1982. Kosken Tl ympäristönsuojelulautakunta on alueellisena ympäristönsuojeluviranomaisena hoitanut myös Pöytyän kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät vuodesta 2009 lähtien. Ympäristönsuojelutarkastaja on toiminut nykyisessä tehtävässään 11 vuotta. Tiedossa ei ole, että Kolkkisten ampumaradan toiminnasta aiheutuvasta melusta olisi kertaakaan valitettu Kosken Tl ympäristönsuojeluun. Nykyinen valvonta- ja lupaviranomainen ei ota kantaa siihen, miten mahdollista valitusasiaa tai lupa-asiaa on käsitelty toisen viranomaisen toimesta vuosikymmeniä sitten. Valituksessa on esitetty olevan liitteenä kuva kiinteistön [REDACTED] omistajan vuonna 1984 Turun ja Porin lääninhallitukselle ampumaradan toiminnasta tehdystä valituksesta, joskaan valituksen liitteenä olevassa kuvassa kyseisestä asiakirjasta ei ole allekirjoitusta tai valituksen tekijän nimeä tai muutakaan tunnistetietoa.

Viitaten alueen muiden ampumaratojen toiminta-aikoihin lupaviranomainen on lausunut, että kunkin toiminnan toiminta-ajat harkitaan tapauskohtaisesti eikä toiminta-aikoja voida suoraan päättää lähialueella olevan samankaltaisen toiminnan toiminta-aikojen perusteella. Ampumaradat sijaitsevat noin 10 kilometrin etäisyydellä toisistaan, joten ympäristön olosuhteet eivät ole kohteissa samanlaiset.

Toiminta-aikoja päätettäessä tehdään aina tapauskohtainen harkinta. Myöskään Karinaisten Kytät ry:n ampumaradan toimintaa ei ole kielletty heinäkuussa. Mäntsälän urheilukeskuksen ampumaradan ympäristölupaa ei ole saatavilla, joten sen luvamukaisia toiminta-aikoja ei ole tarkastettu. Vertaamista juuri kyseiseen rataan ei myöskään pidetä lupaharkinnan kannalta oleellisena. Kolkkisten ampumaradan toimintaa ei ole katsottu tarpeelliseksi kieltää heinäkuussa. Ampumarata ei ole toiminnassa vain merkkisuorituksia varten. Ampumataitoa tulee harjoitella ja ylläpitää metsästyskauden ulkopuolella muutoinkin kuin merkkisuorituksen verran. Osan ampumakokeen edellyttävien lajien metsästys on mahdollista aloittaa jo elokuussa. Ammunta on myös harrastus- ja kilpailutoimintaa. Toiminnanharjoittajan mukaan radan käyttö painottuu touko-syyskuulle ja muina aikoina käyttö on vähäistä ja pääasiassa kohdistuslaukauksia. Lisäksi talvikautena myös pimeys rajoittaa radan käyttöä. Näin ollen hiljaista aikaa tulee joka tapauksessa.

Ympäristölupahakemukseen toiminnanharjoittaja on supistanut toiminta-aikoja siihen nähden mitkä ne ovat olleet ennen ympäristöluvan hakemista. Lisäksi ympäristöluvan lupamääräyksessä 1 on toiminta-aikoja edelleen supistettu verrattuna toiminnanharjoittajan esitykseen. Lisäksi juhlapyhinä ammunta on ympäristöluvan lupamääräyksessä 1 kielletty kokonaan. Hirvi-/luodikkoradan ampumakatosten melusuojausten parantamiselle annettun siirtymäajan ajaksi on toiminta-aikoja rajoitettu lupamääräyksessä 5. Toiminta-aikoja on siten toiminnanharjoittajan esityksestä ja lupamääräyksillä rajoitettu ennen lupaa olleeseen tilanteeseen enemmän kuin muutamia tunteja/päivä. Ympäristöministeriön julkaisussa ”Paras käyttökelpoinen tekniikka – ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta” on suositus ampumaradan meluntorjunnan tarpeen arviointimenettelyksi. Kyseisen ohjeen ja Kolkkisten ampumaradan ympäristömeluselvityksen (HMMT Partners Oy)

perusteella kyseisellä ampumaradalla on osittain tehtävä meluntorjuntatoimenpiteitä, mutta suurilta osin vakituiset ja vapaa-ajan asunnot sijoittuvat sellaiselle alueelle, jossa ohjeen mukaan meluntorjunta voidaan tehdä siten, että meluntorjuntarakenteet mitoitetaan niin, että äänitaso ei ylitä ympäristöluvassa annettua tavoite- tai raja-arvoa ja/tai melukuormitusta vähennetään käyttöaikojen avulla.

Toiminnanharjoittajalta on edellytetty hirvi-/luodikkoradan ampumakatosten melusuojausten parantamista kahden vuoden kuluessa päätöksen antopäivästä eli 9.11.2023 mennessä. Meluselvityksen perusteella näiden muutostöiden jälkeen hirvi-/luodikkoradan melu ylittää asumiseen käytettävien alueiden ohjearvon (65 dB) kiinteistöllä [REDACTED], jossa ylitys on 2–3 dB, ja loma-asumiseen käytettävien alueiden ohjearvon (60 dB) kohteessa [REDACTED], jossa ylitys on 1 dB. Katoksiin tehtävien muutostöiden jälkeen ohjearvojen ylitysten on katsottu olevan niin vähäiset sekä lisäksi tarvittavien meluntorjuntatoimenpiteiden niin massiivisia, että ympäristöluvan toiminta-aikarajoitusten on katsottu olevan riittäviä, jotta päästään riittävään melukuormituksen vähentämiseen. Lisäksi on todettu, että melumallinnusten tarkoituksena on tuottaa pitkän ajan melutilannetta edustava tulos ja malli on muodostettu siten, että tulos vastaa melun leviämistä suosivia sääolosuhteita suhteessa jokaiseen häiriintyvään kohteeseen. Siten mallinnus ei kuvaa todellista, jatkuvaa tilannetta.

Haulikkoradan osalta melukuormitusta on vähennetty käyttöaikojen avulla. Toimintaa ohjaavat määräykset kuten toiminta-aikarajaukset ovat ympäristön kannalta parhaita käytäntöjä (BEP). Toiminta alueella on vakiintunutta ja Varsinais-Suomen maakuntakaavassa alue on merkitty merkinnällä ea 214, erityistoimintojen alue, toimintana ampumarata-alue. Muutoin lähialue on maakuntakaavassa maa- ja metsätalousvaltaista aluetta. Asutuksen tai vapaa-ajan asuntojen määrän ei voida katsoa olevan huomattavan suuri. Edellä esitettyjen seikkojen perusteella ei ole katsottu tarpeelliseksi rajoittaa tiettyjen aseiden tai ratojen käyttöä enemmän kuin mitä ympäristöluvan lupamääräyksessä 1 on tehty. Ratojen yhtäaikaisesta käytöstä on ympäristön-suojeluviranomaisella tiedossa se, että turvallisuusnäkökohtien vuoksi pienoishirvirataa ja haulikkorataa ei voida käyttää yhtä aikaa.

Ympäristöluvan lupamääräyksessä 4 on esitetty valtioneuvoston päätöksen mukaiset melutason ohjearvot tavoitteellisena pyrkimyksenä toiminnanharjoittajalle. Lupamääräyksen perusteluissa ja edellä aiemmin esitetyn mukaisesti katsotaan, että toimittaessa hakemuksen ja ympäristöluvan määräysten mukaisesti, ovat ratkaisut parhaan käyttökelpoisen tekniikan periaatteen ja ympäristön kannalta parhaan käytännön mukaisia kyseisessä kohteessa.

Liittyen valituksessa todettuun äänenvaimentimien käyttöön, on ympäristöluvan lupamääräyksessä 4 kirjattu, että aseissa tulee mahdollisuuksien mukaan käyttää äänenvaimentimia, jos se on teknisesti mahdollista. Toiminnanharjoittajan mukaan myös radalla suositellaan äänenvaimentimien käyttöä niillä aseilla, joilla se on mahdollista. Toiminnanharjoittajan arvion mukaan tällaisten aseiden käyttäjistä noin $\frac{3}{4}$

käyttää äänenvaimentimia. Ehdotonta vaatimusta äänenvaimentimen käytölle ei ole katsottu tarpeelliseksi asettaa. Myös useimmat kilpailusäännöt kieltävät äänenvaimentimien käytön.

Ympäristönsuojeluviranomainen ei ole ottanut kantaa valituksessa esitettyihin seikkoihin terveydensuojeluviranomaisen lausunnosta.

Terveydensuojeluviranomaisen lausunto on otettu huomioon ympäristölupapäätöksessä esitetyllä tavalla.

Kosken T1 ympäristönsuojelulautakunta ei ole tehnyt aiempia päätöksiä liittyen Kolkkisten ampumaradan ympäristölupatarpeeseen. Pöytyän kansanterveystyön kuntayhtymän ympäristöjaosto on arvioinut ampumaradan ympäristöluvan tarvetta vuonna 2006. Jaoston päätöksessä 6.9.2006 § 66 on todettu, ettei ampumaradalle tarvitse hakea ympäristölupaa. Päätöksessä on todettu, että mikäli toiminnasta tulee valituksia tai muuten ilmenee asioita, joiden perusteella toiminnasta syntyvät päästöt on syytä arvioida, voi ympäristönsuojeluviranomainen velvoittaa toiminnanharjoittajan hakemaan ampumaradalle ympäristöluvan. Päätöksessä on myös todettu, että ympäristöjaostolle tai riistanhoitoyhdistykselle ei ole tullut valituksia ampumamelusta. Nykyisiä toiminnanharjoittajia on vuonna 2021 Kosken T1 ympäristönsuojelun toimesta kehoitettu hakemaan toiminnalle ympäristölupaa ja kehoitusta on noudatettu. Kosken T1 ympäristönsuojelulautakunta ei ota kantaa aiemman viranomaisen 6.9.2006 § 66 tekemään päätökseen.

Luvan myöntämisen edellytykset on arvioitu ympäristöluvan myöntämisen yhteydessä. Toiminnanharjoittaja on esittänyt lupahakemuksessa, että ampumakatosten melusuojausten parantaminen tehtäisiin neljän vuoden kuluessa. Ympäristöluvan lupamääräyksessä 5 katosten parantamiselle on annettu aikaa kaksi vuotta päätöksen antopäivästä. Lupamääräyksen perusteluissa on todettu, että muutostöiden vaativuuteen suhteutettuna kaksi vuotta on katsottu riittäväksi ajaksi muutostöiden suorittamiseen. Toisaalta luvan myöntämisen yhteydessä ei ole myöskään katsottu tarpeelliseksi määrittää tätä tiukempaa aikataulua, jotta toiminnanharjoittajalla on riittävästi aikaa muutostyön suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä tarvittavan rahoituksen hankkimiseen. Katosten parantamistoimille annetun määräajan pituudesta ei arvioida aiheutuvan suoranaista terveyshaittaa lähialueella asuville, kun otetaan huomioon, että toiminta-aikoja on rajoitettu rakentamisen valmistumisen ajan verrattuna ennen ympäristölupaa olleeseen tilanteeseen.

Toiminnasta on tehty meluselvitys laskentamallia käyttämällä. Selvityksessä on esitetty ratakohtaiset ja yhteiset meluvyöhykkeet. Lisäksi melumittausohjeen (ympäristöministeriö 61/1999) mukaan melu mitataan erikseen eri ampumalajeille. Enimmäistasot mitataan erikseen eri radoilla tapahtuville ammunnoille. Enimmäistaso mitataan vähintään viiden laukauksen keskiarvona. Ympäristöluvan lupamääräyksessä 6 on määrätty, että ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa edellyttää melutason mittaamista. Melumittauksia ei ole katsottu tarpeelliseksi tietyin määräajoin. Toisaalta annettu lupamääräys ei myöskään estä valvontaviranomaista edellyttämästä toiminnalta säännöllisiäkin melumittauksia, jos se katsotaan tarpeelliseksi. Yksittäisen melumittauksen edustavuus on suhteellisen

vaatimaton ja pitkälläkin mittaussarjoilla voidaan saada suuria vaihteluvälejä. Lupamääräyksellä on kuitenkin vielä erikseen tuotu esille toiminnanharjoittajan velvollisuutta tarvittaessa teettää melumittaukset. Melumittaukset on määrätty tehtäväksi tarpeen mukaan ympäristönsuojeluviranomaisen erillisestä kehotuksesta. Tällöin tarvittavat melumittaukset voidaan määrittää tilanteen mukaan.

Tehdyt muistutukset on otettu huomioon lupaharkinnassa ja lupamääräyksiä annettaessa. Lupapäätöksen kohdassa ”vastaus yksilöityihin vaatimuksiin” on kirjattu, miten muistutukset on huomioitu ympäristöluvassa. Todettakoon vielä, että valituksessakin kerrotun mukaan ampumaradan vuokrasopimus on tehty vuonna 1982 ja [REDACTED] on lahjoitettu näille kolmelle henkilölle vuonna 1988. Vuokrasopimuksen on allekirjoittanut [REDACTED]. Vuokrasopimus on tehty 50 vuodeksi. Kiinteistöä lohkottaessa kiinteistön omistajilla ja ampumaradan vuokrasopimuksen kirjoittaneilla on siten ollut tiedossa ampumaratatoiminta. [REDACTED] ovat valituksessa todenneet, että rakentaminen ei ole vielä ollut ajankohtaista eikä suunnitelmiakaan rakentamisesta ole esitetty. Todetaan, että vaikka rakentamista ei ole vielä toteutettu tai tarkemmin suunniteltu, lupakäsittelyssä muistutukset on otettu huomioon edellä esitetyn mukaisesti.

Kiinteistöjen [REDACTED] ja [REDACTED] osalta lupaviranomainen on todennut, että meluselvityksen mukaan ohjearvoihin päästään hirvi-/luodikkoradan melun osalta katosten muutostöiden jälkeen. Meluselvityksen perusteella haulikkoradan melun osalta kiinteistön [REDACTED] osalta päästään ohjearvoon, kun taas kiinteistön [REDACTED] osalta haulikkoradan enimmäismelu ylittää ohjearvon mutta melua on rajoitettu toiminta-aikarajoituksilla aiemmin esitetyn mukaisesti. Lisäksi huomautetaan, että kiinteistöjen [REDACTED] tai [REDACTED] omistajat eivät ole allekirjoittaneet valitusta tai antaneet valtakirjalla edustus-oikeutta asiassa valituksen laatijalle.

Lupaviranomainen on lisäksi todennut, että valituksessa on esitetty valituksen laatijan edustavan valtakirjalla myös kolmea muuta kiinteistön omistajaa ja yhtä kiinteistön asukasta. Näistä kahden henkilön osalta heidän omistamiensa kiinteistöjen nimet ovat virheelliset.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on antanut valituksen johdosta vastineen, jossa se on muun ohella todennut, että huomioiden Kolkkisten ampumaradan käyttöhistorian pituuden, ampumatoiminnan monipuolisuuden, nykyiset vuosittaiset ammuttamäärät ja radan lähellä sijaitsevat melulle herkät kohteet, ampumaradan toimintaa ei voida pitää vähäisenä ja radan ympäristöluvan tarve on ollut olemassa jo pitkään. Ympäristöluvan edellyttäminen toiminnalta siitä aiheutuvien ympäristöhaittojen, kuten meluhaitan asialliseksi käsittelemiseksi on viivästynyt kohtuuttomasti.

ELY-keskus on katsonut, että Kolkkisten ampumaratatoiminnalle myönnetty ympäristölupa mahdollistaa huomattavan lisäyksen radan vuosittaiseen ammuntamäärään. Ympäristölupa mahdollistaa nykyiseen vuosittaiseen ammuntamäärään (30 000 l/a) 66 % lisäyksen (20 000 l/a). Nykyistä ampumatoimintaa ja erityisesti ammuntatoimintaa luvan mahdollistaman lisäyksen jälkeen ei voida pitää vähäisenä meluhaitan aiheuttajana, vaan ampumaratatoiminta aiheuttaa erityisesti touko-syyskuussa merkittävän meluhaitan lähialueelle. Ympäristöluvassa olisi tullut tarkkaan pohtia onko toiminnallisia tai esitettyjen ympäristövaikutusten riittävien hallintakeinojen kannata perusteita toiminnan laajentamiseen esitetystä mittakaavassa.

Ympäristöluvassa ei ole riittävästi selvitetty, mihin ampumatoiminnan laajentamisen tarve Kolkkisten radalla perustuu tai mihin ampumalajiin luvan mukainen lisäys tulee kohdistumaan. Luvassa ei ole myöskään esitetty perusteita sille, onko esitetyt meluselvitykset ja suunnitellut meluntorjunnan rajoittamistoimet sellaisia, että niiden perusteella ampumatoiminnasta ei sen laajennuttua aiheutusi kohtuutonta meluhaittaa. ELY-keskus pyytää kiinnittämään huomiota myös siihen, että ampumaradan meluselvityksen mukaan ampumamelun aiheuttama meluhaitta häiriintyvissä kohteissa ylittää tällä hetkellä selvästi valtioneuvoston päätöksessä asetetut meluohjearvot. Ampumakatosten valmistuttuakin on meluselvityksen mukaan ilmeistä, että meluohjearvot ylittyvät häiriintyvissä kohteissa.

Ympäristöluvassa lupaehdossa 1 asetetut ajalliset ampumaradan käyttöajat ovat käytännössä lupahakemuksen mukaiset, eikä niissä ole ELY-keskuksen mielestä riittävästi huomioitu toiminnasta aiheutuvaa meluhaittaa ja sen rajoittamista lähialueen häiriintyvät kohteet huomioiden, vaikka näin on luvan perusteluissa esitetty. Lupa mahdollistaa vielä senkin, että poikkeuksellisesti voidaan kuutena lauantaina vuodessa ampumarataa käyttää laajemmin eli klo 9–21. Tältä osin ELY-keskus muistuttaa, että lupahakemuksessa on esitetty, että ampumaradan toiminta painottuu toukokuu-syyskuun ajalle. Kyseisenä ajanjaksona on noin 16 tai 17 lauantaita. Lupa mahdollistaa käytännössä vielä normaalia laajemmat ampumaradan käyttöajat joka kolmantena kesälauantaina.

Ympäristöluvassa olisi tullut huomioida meluhaitan rajoittamiseksi se, että juuri kesäisin ihmiset haluavat olla ulkona ja nauttia luonnon äänistä ja kesäisin on myös tarve pitää asuntojen ikkunoita auki. Käytännössä jatkuva ampumamelu estää häiriintyviä kohteita nauttimasta normaalista luonnonäänistä tai normaalista meluttomasta elämästä. Ampumaradan käyttöajat johtavat tilanteeseen, jossa häiriintyvien kohteiden asukkailla ei käytännössä ole juhlapyyhiä lukuun ottamatta mahdollisuutta ennakoida milloin alueella on melutonta.

ELY-keskus on katsonut, että ympäristöluvassa ei ole huomioitu riittävästi häiriintyvien kohteiden kokemaa meluhaittaa. Luvan perusteluissa esitetty meluhaitan riittävä rajoittaminen ei käytännössä todennäköisesti toteudu, koska lupa mahdollistaa huomattavan ammuntamäärän vuosittaisen lisäyksen.

Meluntorjuntaan liittyen viranomaisena on muun ohella todennut, että käytännössä mille tahansa toiminnalle lupaehdossa asetettu melutaso muodostaa toiminnan aiheuttamalle melulle raja-arvon. Yleensä ympäristöluvuissa asetetaan melun raja-arvot valtioneuvoston päätöksen melutason ohjeistoista (VNp 993/92) ja/tai valtioneuvoston päätöksen ampumaratojen melutason ohjeistoista (VNp 53/1997) mukaisten melun ohjeistojen pohjalta. Perustelluista syistä käytetään myös muita melutasoja melun raja-arvoina. Valtioneuvoston päätöksissä esitetyt melutason ohjeistot ohjaavat sellaisenaan erityisesti uuden toiminnan meluhaittojen suunnittelua ja rajoittamista. Meluohjeistojen mukaisen melun vaikutuksista ihmisiin on olemassa paljon tutkimustietoa, jonka vuoksi melutason ohjeistojen mukaista melutasoa käytetään perustellusti myös ympäristöluvuissa meluhaitan raja-arvoina.

Lupaehdon 4 muotoilu jättää epäselväksi sen, mikä on Kolkkisten ampumaradan melutason tosiasiallinen raja-arvo. Sitä ei voida pitää edes tavoitearvona, koska riittävää seuranta- tai tarkkailumääräystä ei ole tavoitearvoon pääsemiseksi asetettu. Käytännössä lupaehdon perusteella toiminnanharjoittajalla on vapaus joko saada toiminta melun osalta ohjeiston mukaiseksi tai toiminnanharjoittaja voi olla noudattamatta sitä ilman pelkoa sanktiosta.

ELY-keskus ei ole pitänyt lupaehdon 4 muotoilua melurajoittamiseksi riittävänä, eikä lupaehdon muotoilua lain mukaisena. Luvan perusteluissa ei ole myöskään esitetty meluhaitan vähentämisen kannalta riittäviä perusteluja sille, miksi ympäristöluvan myöntäjä poikkeaa yleisesti käytetystä ampumaratamelun melutason raja-arvoista. Lupaehdon perusteluissa ei ole myöskään pohdittu varmistaako asetettu lupaehto melulle häiriintyvälle kohteille melun kannalta viihtyisän ja terveellisen asuinympäristön.

Ympäristöluvan tulee aina sisältää riittävät määräykset toiminnasta aiheutuvien ympäristöhaittojen seuraamiseksi ja toiminnan ympäristöluvan mukaisuuden valvomiseksi. Kolkkisten ampumaratatoiminnasta aiheutuu ympäristöön meluhaittaa, joka edellyttäisi riittävää meluhaitan seurantasuunnitelmaa ja sen mukaista toiminnan seuranta- ja kehittämistä. Ampumatoiminnan meluseurantaan koskeva lupaehto on jäänyt sanamuodon "ympäristönsuojeluviranomaisena voi tarvittaessa edellyttää melutasojen mittaamista" varaan. Esitetty lupaehto ei ole riittävä melusta aiheutuvien ympäristöhaittojen seurantaan.

Liedon kunnan ympäristöterveydenhuollolle ja Pöytyän kunnalle on varattu mahdollisuus vastineiden antamiseen. Vastineita ei ole annettu.

Pöytyän seudun riistanhoitoyhdistys, Pöytyän Seudun Reserviläiset ry ja Kyrön Seudun Reserviupseerit ry ovat antaneet valituksen, lausunnon ja vastineen johdosta vastaselityksen.

Toiminnanharjoittajat ovat muun ohella todenneet, että Kolkkisten ampumaradan ympäristölupahakemuksen laatimisessa on hyödynnetty Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) - Ampumaratojen ympäristövaikutusten

hallinta -selvitystä (Ympäristöministeriö 4/2014) ja hakemuksessa esitetyt toimenpiteet on tehty selvityksen suositusten mukaisesti.

Kolkkisten ampumaradalle ei ole aikaisemmin teetetty meluselvitystä, vaan toiminnanharjoittajat ovat oma-aloitteisesti, BAT-selvityksen ohjetta noudattaen, teettäneet melumallinnuksen ympäristölupahakemusta varten. Melumallinnuksen tulosten perusteella ympäristölupahakemuksessa on esitetty tehtäväksi meluntorjuntatoimenpiteitä hirvi-/luodikkoradan osalta. Haulikkoradan osalta melua on esitetty BAT-selvityksessä esitetyn melun ohjearvojen soveltamisen mukaisesti hallittavan käyttöaikojen avulla. Radan laukausmäärät ja altistuvat kohteet huomioiden tämä on BAT-selvityksen mukaisesti soveltuva melukuormitusta vähentävä keino. Muilla radoilla ei ole meluntorjuntatarvetta.

Käyttöaikoja on kokonaisuudessaan rajoitettu verrattuna AMPY-oppaan (Ampumaratojen ympäristölupa – Opas toiminnanharjoittajille sekä lupa- ja valvontaviranomaisille, Ympäristöministeriö 2012) ohjeeseen, jonka mukaan ohjearvojen alittuessa ampumaratatoimintaa voi lähtökohtaisesti harjoittaa kello 7–22. Näihin aikoihin nähden haulikkoradan käyttöaikoja on vähennetty noin 40 %. Ampumaradan toiminta rajoittuu todellisuudessa käyttöaikoja rajallisemmalle ajanjaksolle toiminnan luontaisen painottumisen ja harjoitusten vuoksi.

Valtioneuvoston päätöksessä esitetyt ampumaratamelun ohjearvot ovat nimenomaan ohjearvot eivätkä oikeudellisesti sitovat. Kuten Kosken T1 ympäristönsuojelulautakunnan lausunnossa on todettu, lupaharkinnassa toteutetaan tapauskohtaista harkintaa eikä toiminta-aikoja voida suoraan päättää samankaltaisen toiminnan toiminta-aikojen perusteella. Toiminnanharjoittajat ovat lisäksi todenneet, että vaikka vertaaminen Mäntsälän ampumaurheilukeskukseen ei ole lupaharkinnan kannalta olennaista, kyseisen ampumaradan ympäristöluvassa ei ole kielletty ampumista heinäkuussa.

Ampumataitoa on syytä ylläpitää säännöllisesti myös metsästyskauden ulkopuolella. Harjoitusmahdollisuuksia on tarpeen olla myös merkkiammuntakoetilaisuuksien ulkopuolella. Ampumakokeen edellyttämällä lajeilla osan metsästys alkaa jo ennen syyskuuta. Esimerkiksi villisikaa voidaan metsästää ympäri vuoden ja karhua elokuun loppupuolelta lähtien. Kolkkisten ampumaradan toiminta ei myöskään rajoitu pelkästään metsästykseen valmistavaan harjoitteluun, vaan radalla on lisäksi harrastus- ja kilpailutoimintaa sekä maanpuolustuksen kannalta tärkeää reserviläistoimintaa. Heinäkuu on ampumaratatoiminnan kannalta merkittävää toiminta-aikaa.

Maksimilaukausmääräksi on esitetty nykyistä laukausmäärää korkeampaa määrää, jotta radan nykyrakenteiden mahdollistamaa toimintaa voidaan jatkaa, vaikka radalle tulisi muutama käyttäjä lisää. Toimintaa ei ole tarkoitus aktiivisesti kasvattaa. Tällä hetkellä näyttää siltä, että muuttuneessa turvallisuuspoliittisessa tilanteessa lisäharrastajia olisi tulossa varsinkin

pistooli- ja pienoiskivääripuolelle. Melumallinnuksen perusteella pistooliradan ja pienoiskivääriradan toiminta ei aiheuta melun ohjearvoylityksiä.

Äänenvaimentimen käyttö on jo nykyisellään kohtalaisen runsasta ja sitä suositellaan radalla soveltuville aseille. Äänenvaimenninpakkoa ei nähdä tarpeellisenä. Kaikilla ampujilla ei ole aseessaan äänenvaimenninta tai sitä ei siihen voida asentaa. Äänenvaimennin pienentää suupamauksen lisäksi aseiden rekyyliä. Nämä lisäävät myös ampumismukavuutta ja yleisesti äänenvaimentimen käyttö on viime vuosina lisääntynyt ja todennäköisesti lisääntyy myös jatkossa.

Hirvi-/luodikkoradan toiminnan meluntorjuntatoimenpiteenä ampumakatoksia tullaan parantamaan. Meluntorjuntatoimenpiteiden jälkeen yhden vapaa-ajan asunnon osalta melun ohjearvo ylittyy 1 dB [REDACTED] ja yhden vakituksen asunnon osalta [REDACTED] 2–3 dB ampumapaikasta riippuen. Nykytilanteeseen nähden ampumasuojien parantamisella saavutetaan 8–10 dB torjuntavaikutus. Ohjearvotason saavuttaminen kyseisillä kohteilla vaatisi hirvi-/luodikkoradan sivuvallien korottamista ja oikean sivuvallin jatkamista siten, että se ulottuisi radan länsipuolella sijaitsevalle pellolle. Näiden toimenpiteiden katsotaan laajuudessaan olevan kustannuksiltaan kohtuuttomia ja BAT-periaatteiden vastaisia huomioiden näillä saavutettava pieni hyöty torjuntatarpeen ollessa ampumakatosten parantamisen jälkeen pieni.

Haulikkoradan osalta meluntorjuntatoimenpiteiksi vaadittaisiin melko massiivista maavallia. Haulikkoradan laukausmäärät huomioiden tämän on katsottu olevan kustannuksiltaan kohtuutonta.

Melutason seurannan osalta toiminnanharjoittaja on muun ohella todennut, että yksittäisten melumittauksen luotettavuus on heikko ja kuvaa tilannetta mittaussarjajakohtana vain kyseisellä mittauspisteellä. Vaadittaisiin pitkäaikaisia mittaussarjoja, että niiden avulla voitaisiin tehdä luotettavia päätelmiä ja silloinkin vain melusta mittauspisteen lähiympäristössä. Melumallinnus kuvaa juuri tätä pitkän ajan keskiarvoa. Melu ei myöskään ole kertyvä suure. Näistä syistä toiminnanharjoittaja on katsonut, että säännöllisille melumittauksille ei ole perusteita.

Ympäristölupahakemuksessa ampumaradan meluvaikutusta on arvioitu nykyisen tilanteen valossa eli huomioiden kaavoitus ja olemassa olevat asuinrakennukset ja vapaa-ajan asunnot. Koska valituksessa mainituilla tonteilla ei tällä hetkellä ole vapaa-ajan asuntoja, eivät ne ole toimineet meluntorjuntaa mitoittavina kohteina. Ympäristölupaprosessin aikana toiminnanharjoittajat ovat vastineessaan kommentoineet tonteille mahdollisesti rakennettaviin asuntoihin kohdistuvaa meluvaikutusta melumallinnuksen melukarttojen pohjalta. Melukartoissa on nähtävillä melun leviäminen kyseisille tonteille ratakohtaisesti sekä nykytilanteessa että torjuntatilanteessa.

Rakentamista ohjataan kaavoituksen ja rakennuslupien kautta. Kolkkisten ampumarata on merkitty Loimaan seudun maakuntakaavaan. Sen sijaan Pöytyän kunnan osayleiskaavaa ei alueella ole. BAT-selvityksen mukaan

erityisesti uusien ratojen suunnittelussa ja kaavoituksessa tulee radalle merkitä meluvyöhyke. Tätä suositellaan myös olemassa oleville radoille, jotta maankäytön suunnittelussa tulee huomioiduksi ampumaratatoiminnan melu. Tavoitteena on, että melulle altistuvien määrä ei nykytilanteeseen nähden lisäännä. Tämän toteutumiseksi ampumaradan toiminnanharjoittajan tulee huolehtia siitä, että ampumaratatoiminnan melualueet eivät nykyisestä laajene. Vastaavasti kaavoituksen ja rakennuslupien laadinnassa ja toteutuksessa tulee huomioida se, että ampumaradan meluvyöhykkeelle ei rakenneta uusia melulle herkkiä kohteita.

ELY-keskuksen vastineeseen liittyen toiminnanharjoittajat ovat muun ohella todenneet, että ympäristöluvan hakemisen suhteen he ovat toimineet ympäristönsuojeluviranomaisten ohjeiden mukaisesti. Toiminnalle on kehoitettu hakemaan ympäristölupaa vuonna 2021 ja toiminnanharjoittajat ovat ryhtyneet viipymättä toimeen.

██████████ *asiakumppaneineen* on antanut vastaselityksen, jossa he ovat muun ohella todenneet, että toiminnanharjoittajista ainoastaan Pöytyän seudun riistanhoitoyhdistyksellä on julkisia hallintotehtäviä, kuten ampumakokeiden sekä metsästäjätutkintojen järjestäminen. Kaikki muu toiminnanharjoittajan vastineessa mainitsema toiminta on vapaaehtoista omalle toiminnalle vuokratulla kiinteistöllä harjoitettavaa harrastustoimintaa.

Muutoksenhakijat ovat todenneet, että he ovat valituksessa esittäneet viranomaiselta saatua virheellistä tietoa koskien aikaisempaa päätöstä jättää vaatimatta ympäristöluvan hakemista Kolkkisten ampumaradalle. Ympäristönsuojelulaissa on kuitenkin säädetty, että ampumaradoilla, joissa on haulikkoammuntaan tarkoitettu rata ja joissa ammutaan yli 10 000 laukausta vuodessa, tulee olla ympäristölupa. Näin ollen ympäristöluvan hakeminen Kolkkisten ampumaradalle on viivästynyt useita vuosia, koska ympäristönsuojelulain edellyttämää ympäristölupaa ei ole vaadittu aikaisemmin. Näin ollen myös meluselvityksen vaatiminen/laatiminen on viivästynyt. Lähialueen asukkaat ovat joutuneet kärsimään kohtuutonta meluhaittaa. Muutoksenhakijat ovat lisäksi viitanneet radalle tehtyyn meluselvitykseen, josta selviää, että hirvi-/luodikkoradan melutaso on ylittänyt vuodesta 2006 asti valtioneuvoston päätöksessä annetut rajat enimmillään 13 dB:llä tähän päivään asti.

Pistooliradan meluselvityksessä on käytetty .22 LR ja .32 S&W Long pistoolien niin kutsutun pistooliluokan keskimääräistä melupäästöä. Tämä ei kuvaa radan todellista meluhaittaa, koska kiinteistön ██████████ mukaan radalla on ampujia, joilla on käytössä huomattavasti muita ampujia kovempiäänisempiä pistooleja. Melumallinnus olisikin tullut selvittää pistooliradalla kovinta melua aiheuttavalla aseella.

Meluselvityksen perusteella toiminnanharjoittaja ei ole suunnitellut haulikkoradalle mitään meluntorjuntatoimenpiteitä. Toiminnanharjoittaja ei ole katsonut haulikkoradan meluntorjuntatoimenpiteiden olevan syntyvien kustannusten ja saavutetun hyödyn perusteella tarpeellisia. Muutoksenhakijat ovat viitanneet tehtyyn meluselvitykseen, jossa haulikkoratojen osalta

valtioneuvoston päätöksen mukaisten melurajojen ylitykset ovat olleet enimmillään 9 dB. Ohjearvot ylittyvät usealla kiinteistöllä ja ovat ylittyneet koko toiminta-aikana ja tulevat ylittymäänkin vastedes, ellei radalle vaadita meluntorjuntatoimenpiteitä. Muutoksenhakijat ovat lisäksi huomauttaneet, että radan aukioloaikojen lyhentäminen ei ole meluntorjuntatoimenpide.

Hirvi-/luodikkoradan meluntorjunta olisi mahdollista toteuttaa ohjearvojen mukaisesti toiminnanharjoittajan käyttöön vuokratun kiinteistön rajojen sisällä myös rakentamalla kiinteä meluntorjunta-aita esimerkiksi kiskoilla kulkevalla ladonovella, joka sallisi ajoyhteyden pistooli- ja pienoiskivääriradalle. Tätä meluntorjuntaselvityksessä ei mainita, vaikka meluselvityksessä olisi tullut keskittyä juuri kyseisen alueen mahdollisiin meluntorjuntatoimiin. Tämä ratkaisu olisi tietenkin kalliimpi kuin maavalli, mutta on mahdollista toteuttaa toiminnanharjoittajan käyttöön vuokratulla alueella.

Toiminnanharjoittajat ovat osoittaneet suurta välinpitämättömyyttä, koska eivät ole tähänastisen vuokrasopimuksen voimassaoloaikana (40 vuotta) rakentaneet tarvittavia melurajat huomioonottavia melusuojuuksia. Vastuuntuntoisella toiminnalla ja omavalvontaa noudattamalla sekä toiminnanharjoittajan tiedossa olevat valitukset huomioimalla olisi ollut aikaa rakentaa kaikki tarvittavat, toiset ihmiset huomioon ottavat ja asetuksia noudattavat melusuojuukset. Minkäänlaisia melurajojen ylityksiä ei sen vuoksi tule enää hyväksyä. Toiminnanharjoittajalla on ollut jo viimeistään meluselvityksen valmistuttua 4.6.2021 tieto, että heidän toimintansa ylittää melurajat ja että heidän tulee varautua meluntorjuntatoimiin, joihin he tarvitsevat rahaa. Minkäänlaisia rahankeräyksiä ei enää tule hyväksyä. Vaadittavien meluntorjuntatoimenpiteiden korkea hinta ei oikeuta toiminnanharjoittajaa eikä viranomasta siihen, että jätettäisiin noudattamatta lakeja ja asetuksia.

Maksimilaukausmäärän lisäämiselle 20 000 laukauksella toiminnanharjoittaja ei ole esittänyt riittäviä perusteita. Toiminnanharjoittaja on esittänyt vastineessaan, että tämän hetken muuttuneessa turvallisuuspoliittisessa tilanteessa lisäharrastajia saattaisi olla tulossa muutama. Ennen luvan myöntämistä nykyiselle laukausmäärälle, saati sitten nykyistä huomattavasti suuremmalle laukausmäärälle, olisi tullut vaatia kaikki nykyinenkin toiminta lakien ja asetusten mukaiseksi.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus kumoaa Kosken TI ympäristölautakunnan päätöksen ja palauttaa asian lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Perustelut

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (*selvilläolovelvollisuus*).

Ympäristönsuojelulain 11 §:n 1 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä.

Samana pykälän 2 momentin mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan:

- 1) luonne, kesto, ajankohta ja vaikutusten merkittävyys sekä pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski;
- 2) vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle;
- 3) merkitys elinympäristön terveellisyyden, ja viihtyisyyden kannalta;
- 4) sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus;
- 5) muut mahdolliset sijoituspaikat alueella.

Ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin ja lain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 14 a) perusteella ampumaratatoimintaan on oltava ympäristölupa.

Ympäristönsuojelulain 39 §:n 2 momentin mukaan hakemukseen on liitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys toiminnasta, sen vaikutuksista, asianosaisista ja muista merkityksellisistä seikoista.

Ympäristönsuojelulain 40 §:n 1 momentin mukaan, jos hakemus on puutteellinen tai asian ratkaiseminen edellyttää erityistä selvitystä, hakijalle on varattava tilaisuus täydentää hakemusta viranomaisen asettamassa määräjassa. Hakemus, jota ei ole täydennetty määräjassa, voidaan jättää tutkimatta.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään.

Pykälän 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää tämän lain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa

- 1) terveyshaittaa,
- 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa,

- 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta,
- 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella,
- 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitystä- - -.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset

- 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista,
- 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä,
- 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä,
- 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa,
- 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista ja
- 6) muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Saman pykälän 3 momentin mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöraja-arvoa sekä päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lupamääräyksissä ei kuitenkaan saa velvoittaa käyttämään vain tiettyä tekniikkaa. Lisäksi on tarpeen mukaan otettava huomioon energian ja materiaalien käytön tehokkuus sekä varautuminen onnettomuuksien ehkäisemiseen ja niiden seurausten rajoittamiseen.

Ympäristönsuojelulain 62 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta sekä toiminnan vaikutusten ja toiminnan lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailusta.

Saman pykälän 2 momentin mukaan tarkkailun toteuttamiseksi luvassa on määrättävä mittausmenetelmistä ja mittausten tiheydestä. Luvassa on myös määrättävä siitä, miten seurannan ja tarkkailun tulokset arvioidaan ja miten tulokset toimitetaan valvontaviranomaiselle. Toiminnanharjoittaja voidaan määrätä antamaan valvontaa varten myös muita tarpeellisia tietoja.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta räsitystä ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista.

Saman pykälän 2 momentin mukaan arvioitaessa rasituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen (53/1997) 2 §:n 1 momentin mukaan ampumaradan aiheuttamien meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää A-painotettuna enimmäistasona impulssiakavakiolla (L_{AImax}) määritettyä asumiseen käytettävillä alueilla 65 dB ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla 60 dB.

Mainitun päätöksen 3 §:n mukaan ohjearvoja sovellettaessa on otettava huomioon ampumaratatoiminnan luonne, kuten ampuma-ajat, laukausmäärät ja ampumalajit, sekä 2 §:ssä tarkoitettun alueen todellinen tai suunniteltu käyttö ja merkitys.

Asiassa saatu selvitys

Ympäristölupahakemus koskee Pöytyän seudun riistanhoitoyhdistyksen, Pöytyän Seudun Reserviläiset ry:n ja Kyrön Seudun Reserviupseerit ry:n olemassa olevan Kolkkisten ampumaradan toimintaa. Ampumaratatoiminta sijaitsee Pöytyän kunnassa Kolkkisten kylässä kiinteistöllä [REDACTED]. Rata on ollut toiminnassa arviolta 1950-luvulta lähtien ja nykymuotoinen toiminta ampumaradalla on alkanut vuonna 1982. Ampumaradalla ei ole voimassa olevaa tai aikaisempaa ympäristölupaa. Toiminnanharjoittajilla on vuoteen 2032 saakka voimassa oleva vuokrasopimus alueen käytöstä ampumaratatoimintaan.

Ampumarata sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella alueella. Ampumaratakiinteistön pinta- ja pohjamaalajit ovat osittain kalliomaata ja osittain hiekkaa. Luontainen kasvillisuus on paikoin hyvin niukkaa, lähinnä matalaa heinikköä. Kauempana ampumapaikoista kasvaa myös runsaampaa ja korkeampaa puustoa. Alueella ei ole voimassa olevaa yleis- tai asemakaavaa. Ampumarata on merkitty Varsinais-Suomen maakuntakaavaan merkinnällä ea 214, erityistoimintojen alue, toimintana ampumarata.

Kolkkisten ampumaradalla on haulikkorata (skeet), pienoishirvirata, yhdistetty hirvi- ja luodikkorata, pistoolirata ja pienoiskiväärirata. Haulikkoradalla ammutaan metsästyshaulikkoa ja sillä on seitsemän ampumapaikkaa puolikaaren muodossa ja yksi keskellä heittokoppien välissä. Ampumasuunta on koilliseen. Pienoishirvirata sijaitsee aivan haulikkoradan vieressä, eikä ratoja voida käyttää yhtä aikaa. Pienoishirviradalla on yksi ampumapaikka 50 metrin etäisyydellä. Ampumapaikalla oleva ampumissuoja on eristämätön. Ampumasuunta on itään. Hirvi- ja luodikkoradalla on yksi ampumapaikka 75 metrin ja kaksi ampumapaikkaa 100 metrin etäisyydellä. Lisäksi hirvi- ja luodikkoradan 100 metrin ampumaetäisyydellä olevan ampumissuojan edessä on ampumavalli/-seinä, josta voi ampua korkeintaan viisi ampujaa lähinnä makuuasennosta. Ampumasuunta on kaakkoon. Hirvi- /luodikkoradalla on 100

metrin ampumaetäisyydellä ampumasuoja, jonka etureunaa on äänieristetty ja lisäksi sivuille on tehty jatkoseiniä. 75 metrin etäisyydellä olevasta ampumissuojasta ampuminen tapahtuu eristämättömistä katoksista. Pistoolirata sijaitsee ampumarata-alueen eteläosassa. Pistooliradalla on 10 ampumapaikkaa 25 metrin etäisyydellä. Ampumapaikalla oleva ampumissuoja on eristämätön. Ampumasuunta on kaakkoon. Pistooliradalla ammutaan maksimissaan .32 kaliiperin pistooleilla. Pienoiskiväärirata sijaitsee pistooliradan vieressä. Pienoiskivääriradalla on kahdeksan ampumapaikkaa 50 metrin etäisyydellä. Ampumapaikalla oleva ampumissuoja on eristämätön. Ampumasuunta on kaakkoon. Ampumarataa käytetään ampumataidon ylläpitoon ja nykyinen laukausmäärä on ollut yhteensä noin 30 000 laukausta vuodessa. Haulikolla on viime vuosina ammuttu noin 6 000 laukausta vuodessa ja kiväärillä noin 10 000 laukausta vuodessa. Maksimilaukausmäärän on hakemuksessa ja ympäristölupapäätöksessä esitetty kasvavan 50 000 laukaukseen.

Ampumarata sijaitsee harvaan asutulla alueella, mutta lähimmät yksittäiset asuinrakennukset sijaitsevat alimmillaan noin 230 metrin etäisyydellä ampumaradasta. Lähin vapaa-ajan asunto sijaitsee noin 900 metrin etäisyydellä. Hakemukseen liitetyn meluselvityksen (HMMT Partners Oy, 4.6.2021) mukaan ampumaradan melutasot ylittävät asuinalueiden melun ohjearvon 65 dB sekä loma-asuntoalueiden ohjearvon 60 dB useiden lähimpien kohteiden osalta. Enimmillään ohjearvojen ylitykset ovat kivääriammunnan osalta 13 dB ja haulikkoammunnan osalta 9 dB. Kivääriammunnan osalta meluntorjuntatoimenpiteiksi on toiminta-aikojen rajoitusten lisäksi määrätty kolmen vuoden siirtymäajalla toteutettava ampumakatosten rakentaminen. Katosten avulla ohjearvojen ylitykset pienenisivät ylimmillään 3 dB suuruisiksi. Siirtymäajaksi kivääriammunnan toiminta-aikoja on rajoitettu luvassa muuten sallituista toiminta-ajoista. Haulikkoammunnan osalta ei ole määrätty teknisiä meluntorjuntatoimenpiteitä. Haulikkoammunnan meluntorjunta on katsottu kustannuksiltaan kohtuuttomaksi toimenpiteeksi ja haulikkoammunnan meluhaittaa on sen sijaan luvassa rajoitettu toiminta-aikoja rajaamalla. Luvassa ei ole määrätty sitovia tai tavoitteellisia melurajoja.

Oikeudellinen arviointi

Asiassa on valituksessa esitettyjen vaatimusten perusteella ensisijaisesti ratkaistavana kysymys siitä, onko Pöytyän seudun riistanhoitoyhdistykselle, Pöytyän Seudun Reserviläiset ry:lle ja Kyrön Seudun Reserviupseerit ry:lle myönnetty ympäristönsuojelulaissa tarkoitettu lupa Kolkkisten ampumaradan toimintaa varten voitu myöntää lupapäätöksen mukaisesti vai olisiko lupahakemus tullut hylättyä. Toissijaisesti valituksessa on vaadittu asian palauttamista kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi.

Kyseessä olevalle ampumaratatoiminnalle ei ole aikaisemmin haettu ympäristölupaa, joten toiminnan vaikutuksien haitallisuutta ympäristölle ei ole

aikaisemmin arvioitu ympäristölupaharkinnassa. Asiassa on arvioitava luvan myöntämisen edellytyksiä erityisesti melun aiheuttaman haitan kannalta.

Ympäristölupa on ympäristönsuojelulain 48 §:n mukaan myönnettävä, jos luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät eli toiminnasta ei aiheudu ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tarkemmin yksilöityä kiellettyä seurausta ympäristölle.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset muun ohella ympäristöpäästöjen raja-arvoista. Hallinto-oikeus toteaa, että vaikka ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen mukaiset ohjearvot eivät sinällään ole oikeudellisesti sitovia, on niiden käyttö erityisesti uusien ampumaratojen lupaharkinnassa vakiintunut. Valituksenalaisessa lupapäätöksessä ei ole melun osalta määrätty sitovia raja-arvoja eikä tavoitearvoja, joiden saavuttamista seurattaisiin ja arvioitaisiin suunnitelmallisesti. Hakemukseen liitetyn meluselvityksen perusteella ampumamelu ylittää edellä mainitun valtioneuvoston päätöksen mukaiset ohjearvot häiriintyvissä kohteissa selvästi sekä haulikkoammunnan että kivääriammunnan osalta. Kivääriradan osalta luvassa on määrätty meluntorjuntatoimenpiteistä, mutta jopa 13 desibelin ($L_{A\text{Imax}}$) suuruiset ohjearvojen ylitykset on sallittu vielä kolmen vuoden ajan lupapäätöksen antamisesta. Myöskään suoritettujen meluntorjuntatoimenpiteiden vaikuttavuuden todentamisesta tai meluarvojen säännöllisestä tarkkailusta ei valituksenalaisessa päätöksessä ole annettu yksiselitteisiä määräyksiä. Haulikkoradan osalta lupapäätöksessä ei ole edellytetty rakenteellisia meluntorjuntatoimia, joten 7–9 desibelin suuruiset ohjearvojen ylitykset on sallittu pysyvästi.

Melun ohjearvojen ylityksiä on lupahakemuksessa ja lupaharkinnassa perusteltu muun ohella ampumaratojen kansallisen BAT-selvityksen mukaisilla toiminta-aikojen rajoituksilla ja kivääriradalle kolmen vuoden siirtymäaikana tehtävillä meluntorjuntatoimenpiteillä. Meluselvityksessä on esitetty, että BAT-selvityksen taulukon 10.1. mukaisesti Kolkkien ampumaradan voitaisiin tulkita sijoittuvan kategoriaan, jossa melun ohjearvotason alittamisen varmistavien meluntorjuntarakenteiden sijasta tai niiden lisäksi voitaisiin rajoittaa toiminta-aikoja. Tällöin ohjearvojen ylityksiä voitaisiin sallia. Hallinto-oikeus toteaa, että ohjearvoista poikkeamisen mahdollistavien kriteerien osalta BAT-selvityksessä viitataan aikaisempaan AMPY-työryhmän oppaaseen (ympäristöministeriö 2012), jonka mukaan ohjearvojen tasoa tulisi uuden toiminnan osalta pitää lupahakemuksen hyväksyttävyyden pääasiallisena lähtökohtana. Rakennetuille radoille ohjearvoja sen sijaan voitaisiin pitää tavoitearvoina. Edelleen oppaassa todetaan, että poikkeaminen ohjearvoista vaatii selkeitä perusteluja. Sellaisina voitaisiin pitää erittäin vähäistä laukausmäärää ja ampumatoiminnan ajallista sijoittumista niin, että sen aiheuttama häiriö ympäristössä on vähäistä. BAT-selvityksessä puolestaan todetaan, että tällaisena vuosittaisena laukausmääränä voidaan pitää 10 000 laukausta, jolloin melusta ei katsota aiheutuvan terveys- tai merkittävää viihtyisyshaittaa. Hallinto-oikeus toteaa, että edellä mainituissa ampumaratojen ympäristönsuojelua koskevissa oppaissa esitetyt

ohjeet ovat monelta osin tulkinnanvaraisia, eikä niitä tule soveltaa suoraan ympäristölupaharkinnassa ilman huolellista tapauskohtaista harkintaa. Kun otetaan huomioon, että nykytilanteessa Kolkosten ampumaradalla ohjearvotasot sekä hirvi-/luodikkoradan että haulikkoradan osalta ylittyvät huomattavasti, lupaa ei olisi tullut myöntää ilman enimmäisäänitasojen (L_{AImax}) merkittävää rajoittamista. Lisäksi hallinto-oikeus toteaa, että lupapäätöksessä annetut vähäiset aikarajoitukset ovat riittämättömiä kompensoimaan hirvi-/luodikkoradan ennalta arvioituna sinänsä varsin tehokkaiden meluntorjuntatoimien jälkeisiä ohjearvotasojen ylityksiäkään.

Ampumaradalla on lupapäätöksen mukaisesti sallittua ampua vuoden jokaisena päivänä lukuun ottamatta juhlapyyhiä. Luvassa ei ole määrätty esimerkiksi ammuttamelusta vapaista päivistä viikonloppujen osalta eikä ampumaradoilla usein käytössä olevasta pidemmästä kesätauosta. Kesäaikaan ihmiset tavanomaisesti viettävät enemmän aikaa ulkona ja heillä on esimerkiksi tarve pitää ikkunoita auki, jolloin myös melu voidaan kokea häiritsevämmäksi. Ottaen lisäksi huomioon ammuttamelun ohjearvojen ylitysten suuruus ja se, että maksimilaukausmäärää on luvassa korotettu 67 % radalla vakiintuneesta vuosittaisesta laukausmäärästä, hallinto-oikeus katsoo, että lupapäätöksessä tehdyt käyttöaikojen rajaukset eivät ole olleet riittäviä selvityksen mukaiseen meluhaittaan nähden.

Edellä lausuttu huomioon ottaen hallinto-oikeus katsoo, että luvanmukaisesta toiminnasta aiheutuu naapuruussuhdelain 17 §:n mukaista kohtuutonta räsitusta. Näin ollen hallinto-oikeus kumoo valituksenalaisen lupapäätöksen lainvastaisena ja palauttaa asian ympäristölautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi. Asiaa uudelleen käsitellessään lupaviranomaisen tulee erityisesti kiinnittää huomiota melun raja-arvojen ja meluntorjuntatoimenpiteiden riittävyteen. Luvanhakijalle tulee, mikäli tämä haluaa jatkaa hakemustaan, varata mahdollisuus täydentää hakemustaan erityisesti haulikkoradan rakenteellisen meluntorjunnan osalta sen varmistamiseksi, että naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta ei jatkossa aiheudu. Meluselvityksen perusteella haulikkoammunnasta aiheutuvat L_{AImax} -tasot ovat niin suuria, että luvan myöntämisedellytykset eivät sen osalta täyty pelkästään toiminta-aikoja rajoittamalla.

Asian näin päättyessä ja luvan kumoutuessa myös ympäristönsuojelulain 199 §:n mukainen lupa toiminnan aloittamiseen kumotaan.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä tiedottaminen

██████████ on viipymättä tämän päätöksen saatuaan ilmoitettava päätöksen tiedoksisaannista asiakumppaneilleen. Jos hän tämän laiminlyö, hän on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi (oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 94 §, hallintolaki 56 § 2 mom ja 68 §).

Päätöksestä ilmoittaminen

Pöytyän kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **8.8.2022**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppinut hallinto-oikeustuomari Janne Marttila ja asessori Tatu Jouppi sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Petri Hiltunen.

Esittelijä   Oscar Spåre

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta [REDACTED] ym.

Pöytyän seudun riistanhoitoyhdistys

Pöytyän Seudun Reserviläiset ry

Kyrön Seudun Reserviupseerit ry

Kosken T1 kunnan ympäristönsuojelulautakunta

Liedon kunnan ympäristöterveydenhuolto

Pöytyän kunnanhallitus

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
Ympäristö ja luonnonvarat

Lounais-Suomen aluehallintovirasto,
Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

- Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
  - päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
  - peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
  - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
  - vaatimusten perustelut
  - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Paasivuorenkatu 3, 00530 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>